

KAPITEL 2

Mad på bordet eller...?

Af Vibeke Vindeløv

I mine mæglinger har jeg som regel ikke forfriskninger på bordet. Jeg arbejder nemlig næsten altid uden bord. Forfriskninger, the, kaffe, vand og lidt spiseligt står på et bord ved væggen, hvor parterne kan forsyne sig ved ankomst og under pauserne. Er det muligt, har jeg sat en lille skammel ved siden af hver stol, hvorpå parterne kan anbringe deres kop eller glas. Dette gælder uanset i hvilket regi, jeg arbejder, og om det er her i landet eller internationalt.

Efterhånden har jeg udviklet et relativt fast koncept: Jeg holder formøde med hver enkel part (også hvis der er mere end to parter) gerne nogle dage inden mæglingen. Vi snakker om, hvad mægling er, hvordan parten har det, hvorfor parten tror, det er gået så galt, at mægling nu er nødvendig, hvad han/hun måtte ønske sig at få ud af processen, hvornår og hvor længe relationen var god, og hvordan han/hun tror, den anden (de andre) har det og ønsker.

Min erfaring er, at formøderne er tryghedsskabende, og – eftersom jeg stort set ikke benytter mig af særmøder under mæglingen – at parterne får betroet mig noget, som jeg ellers ikke ville høre. Fuldstændig ligesom ved 'almindelige' særmøder referer jeg naturligvis intet fra formøderne i de fælles møder, men den opnåede viden kan jeg ind imellem bruge til at stille spørgsmål, jeg ellers ikke ville kunne stille.

Selve mæglingen foregår uden bord, og den første del af mæglingen bruges til at ridse problemstillingerne og stridspunkterne op. Her er fokus på både sag og relation – stadig dog i dialog-mode, og dokumenter spiller på dette stadie meget lille rolle. I stedet undersøger vi, hvor uklarheder, misforståelser osv. foreligger, og hvorfor de har fået lov til at spille så stor en rolle. Tidslinjer bruges f.eks. til at afklare, hvordan samarbejdet er startet, om forventningerne var afstemte osv., hvornår og hvorfor vanskeligheder og tillidsbrud begyndte, hvad hver enkelt har gjort og ikke gjort osv. Der bliver ofte sagt mange grimme ord, skabt megen eftertænksomhed og indsigt i både den andens og egen rolle osv.

Formålet med at gribe mæglingen an på denne måde er naturligvis at være tro over for det såkaldt nye paradigme: Hvor parterne er parter i en fælles konflikt, hvor der ikke findes én sandhed, men begge (alle) har hver deres forståelse af konflikten, som er sand for den enkelte, men må suppleres med den andens forståelse, og hvor begge (alle) har indflydelse på resultatet. Relation og sag er ligeværdige – men processen har afgørende betydning for holdningen til og grundlaget for, hvordan et resultatet kan forhandles.

Det er muligt, vi i forhandlingsfasen bliver nødt til at se mere detaljeret i dokumenterne, men eftersom jeg som mægler ikke skal hjælpe parterne med f.eks. at udfærdige papirer til overdragelse af ejendomme eller opløse virksomheder, ser jeg det som min opgave at skabe det grundlag på hvilket, parterne med klarhed kan fortsætte eller ophæve deres fælles aktivitet uanset hvilken type partnerskab, der måtte være tale om. En klar og skriftlig aftale bliver derfor stort set altid udfærdiget, også hvis parterne ønsker at fortsætte

deres samarbejde, og ønsker de at splitte op, kan de tage aftalen med f.eks. til en advokat, der kan udføre det nødvendige papirarbejde i forbindelse med overdragelse.

For mig er det helt nødvendigt, at mægling afspejler det såkaldt nye paradigme. Dels kan jeg ikke – selv med den bedste vilje – se, hvordan man som jurist med respekt for retssikkerheden, der i mine øjne udgør juraens gyldne regler, kan tro, man som udenforstående ved bedre end parterne om, hvordan en god løsning skal være. Dels er jeg personligt af den overbevisning, at det relationelle aspekt indgår i alle konflikter, og det derfor er min pligt som mægler at hjælpe parterne til større indsigt også i den del af konflikten. Hvad parterne i øvrigt måtte bruge en sådan indsigt til, er naturligvis fuldstændig deres afgørelse.

Broccolisalat med avocado og mango

Ingredienser

- 1 moden mango
- 1 broccolihoved
- 1 avocado
- Olivenolie
- Hvid balsamico

En moden mango skæres i tynde skiver. En broccoli deles i små buketter, gives et kort opkog og afkøles. En avocado skæres i tynde skiver. Det hele blandes og serveres med en dressing af olivenolie og hvid balsamico.

Om forfatteren

Vibeke Vindeløv er professor emeritus i mediation og konfliktløsning ved Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, og stadig tilknyttet fakultetet. Hun er uddannet advokat og psykoterapeut og er Ph.d. og dr.jur. (LLD). Udover at være akademiker har hun stor praktisk erfaring som mediator.

Hun er blandt andet projektleder for projektet STAKE (Stabilizing Kenya by Solving Forest Related Conflicts), et syv års forsknings- og konfliktløsningsprojekt i samarbejde med The Wangari Maathai Institute for Peace and Environmental Studies ved Nairobi Universitet. Hun har uddannet og medieret i mange lande (f.eks. Serbien, Montenegro, Bosnien, Albanien, Mozambique, Sydafrika og Kenya), hvor hun har arbejdet med politikere, NGO'er og forskere.

I 2005-2008 underviste hun i mediation og dialog for deltagerer fra FN, AU og EU. Hun er desuden medlem af The Core Group for Mediation and Dialogue ved Folke Bernadotte Academy (under det svenske Udenrigsministerium).

Hun har skrevet adskillige bøger og artikler om mediation og konfliktløsning.